

2025/111

24.1.2025

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2025/111,

23. jaanuar 2025,

millega muudetakse määrust (EL) nr 1321/2014 elektri- või hübriidajamiga ning muude ebatraditsiooniliste õhusõidukite jätkuva lennukõlblikkuse osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviilennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 17 lõike 1 punkti b ja punkte d–f,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määruses (EL) nr 1321/2014 ⁽²⁾ on sätestatud õhusõidukite jätkuva lennukõlblikkuse nõuded, sealhulgas toodete hooldusjärgse kasutuselevõtu eest vastutavate töötajate kvalifikatsioon ja load.
- (2) Määruses (EL) nr 1321/2014 on sõnaselgelt kindlaks määratud õhusõidukikategooriad, mille suhtes nõudeid kohaldatakse: lennukid, kopterid või tiivikõhusõidukid, purilennukid, õhupallid ja õhulaevad. On olemas teatavad ebatraditsioonilised õhusõidukid, mis on turule jõudnud peamiselt seoses hiljutise tööstusarenguga ning mida nimetatakse uuteks õhusõidukiteks ja mis ei kuulu ühtegi eespool nimetatud õhusõidukikategooriasse. See tekitab õiguslikku ebakindlust seoses kehtiva õigusraamistiku konkreetsete aspektide kohaldatavusega nende õhusõidukite suhtes. Lisaks tuleks määrusega (EL) nr 1321/2014 juba hõlmatud leevendusi, mida kohaldatakse võrreldava ohutusriskiga õhusõidukite suhtes, laiendada analoogselt ka ebatraditsioonilistele õhusõidukitele.
- (3) Samuti on õiguslikke lünki, mis tulenevad asjaolust, et määrus (EL) nr 1321/2014 on mõnikord normatiivne õhusõidukite jõuallikate suhtes, käsitledes lennukite ja kopterite jõuallikana vaid kolb- ja turbini mootoreid. See ei ole kooskõlas tööstuse uute arengusuundadega, mille puhul võetakse arvesse muid jõuallikaid, näiteks elektrimootoreid või hübriidjõuallikaid. Samuti on vaja tagada sujuv üleminek uutele eeskirjadele, et need ei takistaks väikeste elektriliste lennukite kasutuselevõttu, eelkõige seoses nende lennundustehniliste töötajate lubadega.
- (4) Nende regulatiivsete lünkade kõrvaldamiseks tuleks nõudeid kohaldada kõigi praeguste või tulevaste õhusõidukiarenduste ja nende jõuallikate suhtes.
- (5) Käsitledes kõiki kaldrootoriga koptereid keerukate mootorõhusõidukitena, ei ole määrus (EL) nr 1321/2014 kohaldatav kõige lihtsamate kopterite suhtes, sest kõigi keerukate mootorõhusõidukite suhtes kohaldatavaid rangeid nõudeid kohaldatakse ka lihtsamate kaldrootoriga kopterite suhtes, kuigi nende suhtes tuleks analoogselt muude kategooriate lihtsate õhusõidukite, täpsemalt lennukite ja kopteritega kohaldada leebemaid nõudeid. Seetõttu tuleks keerukate mootorõhusõidukite määratlust muuta.
- (6) Määrust (EL) nr 1321/2014 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

⁽¹⁾ ELT L 212, 22.8.2018, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj>.

⁽²⁾ Komisjoni 26. novembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1321/2014 õhusõidukite ja lennundustoodete ning nende osade ja seadmete jätkuva lennukõlblikkuse ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise kohta (ELT L 362, 17.12.2014, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1321/oj>).

- (7) Muudatused põhinevad Euroopa Liidu Lennundusohutusameti arvamusel nr 04/2024⁽³⁾ kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 75 lõike 2 punktiga b ja artikli 76 lõikega 1.
- (8) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 127 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 1321/2014 muudetakse järgmiselt:

- 1) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:
- a) esimene lause asendatakse järgmisega:
„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:“;
- b) punkt u asendatakse järgmisega:
„u) „keerukas mootorõhusõiduk“ –
- i) lennuk,
- mille maksimaalne sertifitseeritud stardimass on üle 5 700 kg või
- mille suurim lubatud reisijakohtade arv on sertifikaadi kohaselt rohkem kui 19 või
- mis on sertifitseeritud lendamiseks vähemalt kahest piloodist koosneva meeskonnaga või
- millel on turboreaktiivmootor(id) või rohkem kui üks turbopropellermootor või
- ii) kopter, mis on sertifikaadi kohaselt:
- maksimaalse stardimassiga üle 3 175 kg või
- suurima reisijakohtade arvuga rohkem kui üheksa või
- ette nähtud lendamiseks vähemalt kahest piloodist koosneva meeskonnaga või
- iii) ebatraditsiooniline õhusõiduk, mis on sertifikaadi kohaselt:
- maksimaalse stardimassiga üle 5 700 kg või
- maksimaalse stardimassiga üle 3 175 kg, kui see suudab lennu ajal säilitada horisontaalkiiruse null, või
- suurima reisijakohtade arvuga rohkem kui üheksa.“;
- c) lisatakse järgmised punktid v, w, x ja y:
- „(v) „lennuk“ – õhust raskem mootori jõul töötav jäiga tiivakinnitusega õhusõiduk, mille tõstejõud moodustub õhu dünaamilisest vastumõjust selle tiibadele;
- (w) „tiivikõhusõiduk“ – õhust raskem mootoriga õhusõiduk, mis lennu ajal sõltub peamiselt kuni kahe rootori tekitatud tõstejõust;
- (x) „kopter“ – tiivikõhusõiduki tüüp, mille tõstejõud tekib peamiselt õhu vastumõjuna kuni kahele kandetiivikule, mis pöörlevad jõuseadme abil ümber vertikaalilähedaste telgedele;

⁽³⁾ Euroopa Liidu Lennundusohutusameti 19. juuni 2024. aasta aramus 04/2024 „Uus lennuliiklus – Elektri- või hübriidajamiga ning muude ebatraditsiooniliste õhusõidukite jätkuva lennukõlblikkuse nõuded“ (allülesanne 1).

(y) „ebatraditsiooniline õhusõiduk“ – õhusõiduk, mis ei ole lennuk, kopter, purilennuk, õhupall ega õhulaev.“;

2) artikli 3 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Vb lisa (osa ML) nõudeid kohaldatakse järgmiste muude õhusõidukite kui keerukate mootorõhusõidukite suhtes:

- a) lennukid maksimaalse stardimassiga kuni 2 730 kg;
- b) kuni neljale sõitjale ette nähtud tiivikõhusõidukid maksimaalse stardimassiga kuni 1 200 kg;
- c) muud ELA2 õhusõidukid;
- d) ebatraditsioonilised õhusõidukid maksimaalse stardimassiga:
 - i) kuni 1 200 kg, kui nad suudavad lennu ajal säilitada horisontaalkiiruse null, või
 - ii) kuni 2 730 kg muude kui alapunktis i nimetatud õhusõidukite puhul.

Selliste esimeses lõigus osutatud õhusõidukite suhtes, mis on kantud määruse (EÜ) nr 1008/2008 kohaselt sertifitseeritud lennuettevõtja sertifikaadile, kohaldatakse käesoleva määruse I lisa (osa M) nõudeid.

3. Selleks et õhusõiduk oleks kantud määruse (EÜ) nr 1008/2008 kohaselt sertifitseeritud lennuettevõtja sertifikaadile, peab lõike 2 esimeses lõigus osutatud õhusõiduk vastama kõikidele järgmistele nõuetele:

- a) pädev asutus on asjaomase õhusõiduki hooldusprogrammi heaks kiitnud vastavalt I lisa (osa M) punktile M.A.302;
- b) õhusõidukile on tehtud punktis a osutatud hooldusprogrammi nõuetele vastav hooldus ja välja antud asjakohane hooldustõend kooskõlas II lisa (osa 145) punktidega 145.A.48 ja 145.A.50;
- c) õhusõidukile on tehtud lennukõlblikkuse kontroll ja välja antud uus lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat vastavalt I lisa (osa M) punktile M.A.901.“;

3) artiklisse 5 lisatakse lõige 8:

„8. Erandina III lisa (osa 66) punkti 66.A.3 alapunkti 1 alapunktist b ja punkti 66.A.45 alapunktist a võib kuni 13. veebruarini 2028 kanda elektrijõuallikaga lennuki, mille maksimaalne stardimass on alla 5 700 kg, B1.1 või B1.2 alamkategorია loale, kui:

- a) loaomanikul on viimase 24 kuu jooksul vähemalt kuuekuuline kogemus loa (alam)kategoriasse kuuluva õhusõiduki hooldamisel;
- b) loale kantav lennuk ei ole esimene vastava (alam)kategorია loale kantav lennuk ning
- c) loaomanik on läbinud III lisa (osa 66) III liite kohase õhusõiduki tüübikoolituse, järginud III lisa (osa 66) punktis 66.B.130 sätestatud õhusõiduki tüübikoolituse otsese heakskiitmise menetlust või III lisa (osa 66) punkti 66.A.45 alapunktis da kirjeldatud menetlust.“;

4) I lisa (osa M) muudetakse vastavalt käesoleva määruse I lisale;

5) II lisa (osa 145) muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale;

6) III lisa (osa 66) muudetakse vastavalt käesoleva määruse III lisale;

7) IV lisa (osa 147) muudetakse vastavalt käesoleva määruse IV lisale;

8) Vb lisa (osa ML) muudetakse vastavalt käesoleva määruse V lisale;

9) Vd lisa (osa CAO) muudetakse vastavalt käesoleva määruse VI lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 13. veebruarist 2026.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. jaanuar 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Määruse (EL) nr 1321/2014 I lisa (osa M) VII liitesse lisatakse järgmised punktid 3a ja 3b:

- „3a. Selliste jõuallika hooldamise tööde tegemine, mis nõuaks mootori(te), põhiakude või kütuseelemendi/-elementide demonteerimist, v.a nende õhusõidukist eemaldamist ja nende tagasipaigaldamist (sh mootorilaagrite eemaldamist/paigaldamist).
- 3b. Jõuallikaga seotud kõrgsurvemahutite ja -torude/-süsteemide hulka kuuluvate osade hooldamine.“

II LISA

Määruse (EL) nr 1321/2014 II lisa (osa 145) muudetakse järgmiselt:

1) punkti 145.A.30 alapunkti h alapunkti 2 alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) asjaomase õhusõidukitüübipädevusega ja vastavalt kas C- või L5-kategooria kvalifikatsiooniga volitatud lennundustehniline töötaja, keda abistavad punkti 145.A.35 alapunkti a alapunkti 1 kohased tugitöötajad.“;

2) II liites asendatakse punktid l ja m järgmisega:

„l) Tabel

KLASS	PÄDEVUS	PIIRANG	BAASHOOLDUS	LIINIHOOLDUS
ÕHUSÕIDUK	A1 Lennukid maksimaalse stardimassiga üle 5 700 kg	[märgitakse lennuki tootja või rühm või seeria või tüüp ja/või hooldustööd] <i>Näide: Airbus A320-seeria</i>	[JAH/EI] (*)	[JAH/EI] (*)
	A2 Lennukid maksimaalse stardimassiga kuni 5 700 kg	[märgitakse lennuki tootja või rühm või seeria või tüüp ja/või hooldustööd] <i>Näide: DHC-6 Twin Otter-seeria</i> Märkida, kas lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljaandmine on lubatud (võimalik üksnes Vb lisaga (osa ML) hõlmatud õhusõidukite puhul))	[JAH/EI] (*)	[JAH/EI] (*)
	A3 Kopterid	[märgitakse kopteri tootja või rühm või seeria või tüüp ja/või hooldustööd] <i>Näide: Robinson R44</i> Märkida, kas lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljaandmine on lubatud (võimalik üksnes Vb lisaga (osa ML) hõlmatud õhusõidukite puhul))	[JAH/EI] (*)	[JAH/EI] (*)
	A4 Muud kui A1, A2 ja A3 õhusõidukid	[märgitakse vajaduse korral õhusõiduki kategooria (purilennuk, õhupall, õhulaev jne) tootja või rühm või seeria või tüüp ja/või hooldustöö(d)] Märkida, kas lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljaandmine on lubatud (võimalik üksnes Vb lisaga (osa ML) hõlmatud õhusõidukite puhul))	[JAH/EI] (*)	[JAH/EI] (*)
MOOTORID	B1 Turbiinmootorid	[märgitakse mootori seeria või tüüp ja/või hooldustöö(d)] <i>Näide: PT6A-seeria</i>		
	B2 Kolbmootorid	[märgitakse mootori tootja või rühm või seeria või tüüp ja/või hooldustöö(d)]		
	B3 Abijõuseadmed (APU)	[märgitakse mootori tootja või rühm või seeria või tüüp ja/või hooldustöö(d)]		
	B4 Muud kui B1, B2 ja B3 mootorid	[märgitakse mootori tootja või rühm või seeria või tüüp ja/või hooldustöö(d)]		

KLASS	PÄDEVUS	PIIRANG	BAASHOOLDUS	LIINIHOOLDUS
MUUD KOMPONENDID KUI TÄISKOMPLEKTSED MOOTORID JA ABIJÕUSEADMED (APU)	C1 Konditsioneerid ja hermetiseerimissüsteemid	[märgitakse õhusõiduki tüüp või tootja või komponendi tootja või konkreetne komponent ja/või viide hooldustööde loetelule käsiraamatus ja või hooldustöö(d)] <i>Näide: PT6A kütuse kontrollsüsteem</i>		
	C2 Automaatjuhtimine			
	C3 Raadio-navigatsioon			
	C4 Uksed — luugid			
	C5 Elektrisüsteemid ja tuled			
	C6 Varustus			
	C7 Mootor — abijõuseadmed			
	C8 Juhtimisseadmed			
	C9 Kütus			
	C10 Kopter — rootorid			
	C11 Kopter — ülekandesüsteem			
	C12 Hüdraulika			
	C13 Mõõteriistad			
	C14 Telik			
	C15 Hapnikusüsteem			
	C16 Propellerid			

KLASS	PÄDEVUS	PIIRANG	BAASHOOLDUS	LIINIHOOLDUS
	C17 Pneumosüsteem			
	C18 Jää-, vihma-, tuletõrjesüsteemid			
	C19 Aknad			
	C20 Konstruksioonid			
	C21 Ballastvesi			
	C22 Veojõu suurendamine			
	C23 Muu			
ERITÖÖD	D1 Mittepurustavad katsed	[märgitakse konkreetsed mittepurustavad katsemeetodid]		

(*) – Mittevajalik läbi kriipsutada.

- m) Kui hooldusorganisatsioonis vastutab kõigi hooldustööde planeerimise ja tegemise eest üks inimene, on sellise organisatsiooni sertifitseerimistingimused piiratud. Suurimad lubatud piirangud on järgmised:

KLASS	PÄDEVUS	PIIRANG
ÕHUSÕIDUK	A2	KOLBMOOTORIGA või ELEKTRIJÕUALLIKAGA (KÜTUSEELEMENDITA) LENNUK MAKSIMAALSE STARDIMASSIGA KUNI 5 700 KG
ÕHUSÕIDUK	A3	KOLBMOOTORIGA või ELEKTRIJÕUALLIKAGA (KÜTUSEELEMENDITA) KOPTER MAKSIMAALSE STARDIMASSIGA KUNI 3 175 KG
ÕHUSÕIDUK	A4	KOLBMOOTORIGA või ELEKTRIJÕUALLIKAGA (KÜTUSEELEMENDITA) PURILENNUK, ÕHUPALL, ÕHULAEV VÕI ÕHUSÕIDUK MAKSIMAALSE STARDIMASSIGA KUNI 3 175 KG
MOOTORID	B2	ALLA 450 HJ
MOOTORID	B4	ELEKTRIMOOTOR
MUUD KOMPONENDID KUI TÄISKOMPLEKTSED MOOTORID JA ABIJÕUSEADMED (APU)	C1 — C23	VASTAVALT HOOLDUSTÖÖDE LOETELULE
ERITÖÖD	D1, MITTEPURUSTAVAD KATSE	KATSEMETOODIKA TÄPSUSTADA

Tuleks märkida, et pädev asutus võib konkreetse organisatsiooni suutlikkusest sõltuvalt organisatsiooni sertifikaadiga antavate õiguste ulatust veelgi piirata.“

Määruse (EL) nr 1321/2014 III lisa (osa 66) muudetakse järgmiselt:

- 1) punkti 66.1 alapunkt b asendatakse järgmisega:
 - „b) Pädev astus vastutab selle eest, et määrata kindlaks järgmine:
 1. õhusõidukitüüpide loetelu;
 2. missuguse õhusõidukitüübipädevuse alla iga plaaneri/mootori (või jõuallika) kombinatsioon kuulub;
 3. õhusõiduki puhul, mis ei ole hõlmatud ühegi punkti 66.A.3 alapunktis a osutatud loa (alam)kategoriaga, kohaldatav(ad) loa (alam)kategoria(d) (mis annab/annavad loa omanikule õiguse kasutada sellel õhusõidukil punkti 66.A.20 kohaseid õigusi).“;
- 2) punkt 66.A.3 asendatakse järgmisega:

„66.A.3 Lubade kategooriad ja alamkategooriad

 - a) Lennundustehniliste töötajate load hõlmavad järgmisi kategooriaid ning vajaduse korral alamkategooriaid ja süsteempädevusmärkeid.
 - 1) A-kategooria:
 - i) A-kategooria jaguneb järgmisteks alamkategooriateks:
 - A1 – turbiinmootoriga lennukid;
 - A2 – kolbmootoriga lennukid;
 - A3 – turbiinmootoriga kopterid;
 - A4 – kolbmootoriga kopterid.
 - ii) A1- ja A3-alamkategooriaid võib kasutada ka sellise õhusõiduki puhul, mis ei kuulu mitte ühegi A-alamkategooria alla.
 - 2) B1-kategooria jaguneb järgmisteks alamkategooriateks:
 - B1.1 – turbiinmootoriga lennukid;
 - B1.2 – kolbmootoriga lennukid;
 - B1.E – elektrijõuallikaga lennukid maksimaalse stardimassiga alla 5 700 kg;
 - B1.3 – turbiinmootoriga kopterid;
 - B1.4 – kolbmootoriga kopterid.
 - 3) B2-kategooria
B2-kategooria luba hõlmab kõiki õhusõidukeid.
 - 4) B2L-kategooria

B2L-kategooria luba hõlmab kõiki õhusõidukeid (välja arvatud gruppi 1 kuuluvad õhusõidukid, nagu on sätestatud punkti 66.A.5 alapunktis 1) ja see jaguneb järgmisteks süsteemipädevusmärgeteks:

- side- ja navigatsioonisüsteemid (com/nav);
- mõõteriistad;
- automaatse juhtimisega lend;
- seire;
- plaaneriisüsteemid.

B2L-kategooria luba sisaldab vähemalt üht süsteemipädevusmärget.

5) B3-kategooria

B3-kategooria luba hõlmab kolbmootoriga, hermetiseerimata lennukeid maksimaalse stardimassiga kuni 2 000 kg.

6) L-kategooria, mis jaguneb järgmisteks alamkategooriateks:

- L1C: komposiitkonstruktsiooniga purilennukid;
- L1: purilennukid;
- L2C: komposiitkonstruktsiooniga mootorpurilennukid ja komposiitkonstruktsiooniga ELA1 lennukid;
- L2: mootorpurilennukid ja ELA1 lennukid;
- L3H: kuumaõhu-õhupallid;
- L3G: gaasiõhupallid;
- L4H: kuumaõhu-õhulaevad;
- L4G: ELA2 gaasiõhulaevad;
- L5: muud kui ELA2 gaasiõhulaevad.

7) C-kategooria

C-kategooria luba hõlmab lennukeid ja koptereid.

8) Kui õhusõidukit saab pidada rohkem kui ühte eespool nimetatud (alam)kategooriasse kuuluvaks, määrab amet õhusõiduki omaduste põhjal oma tüübisertifikaadi andmelehel kindlaks õhusõiduki suhtes kohaldatava loa (alam)kategooria(d).“;

- b) Lisaks kohaldatakse punktis a nimetatud õhusõidukite ning õhusõidukite ja jõuallikate kombinatsioonide puhul seda/neid loa (alam)kategoriat/kategoriaid, mille on kindlaks määranud amet.

Amet määrab sellise(d) loa (alam)kategoria(d) kindlaks määruse (EL) nr 748/2012 kohaselt kehtestatud kasutamissobivusandmetes, võttes arvesse õhusõiduki tüübisertifikaadi taotleja või omaniku aruannet, milles hinnatakse õhusõiduki (ja jõuallika) konstruktsiooni ja süsteeme määratud loa (alam)kategoria(te) ja punktis 66.A.20 sätestatud õiguste seisukohast asjakohaste põhiteadmiste moodulite õppekava ja teadmiste tasemete alusel.“;

- 3) punkti 66.A.5 alapunktid 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1) grupp 1:

- i) lennukid, mille maksimaalne stardimass on sertifikaadi kohaselt üle 5 700 kg; lennukid, mille suurim lubatud reisijakohtade arv on sertifikaadi kohaselt rohkem kui 19; lennukid, mis on sertifitseeritud lendamiseks vähemalt kahest piloodist koosneva meeskonnaga; lennukid, millel on (üks) turboreaktiivmootor(id) või rohkem kui üks turbopropellerimootor; muud kui kolbmootoriga lennukid, mille suurim lubatud lennukõrgus ületab sertifikaadi kohaselt lennutasandi FL290; lennukid, mille jõuallikas ei ole kolb-, turbiin- ega elektrimootor;
- ii) kopterid, mille maksimaalne stardimass on sertifikaadi kohaselt üle 3 175 kg; kopterid, mille suurim lubatud reisijakohtade arv on sertifikaadi kohaselt rohkem kui 9; kopterid, mis on sertifitseeritud lendamiseks vähemalt kahest piloodist koosneva meeskonnaga; mitme mootoriga kopterid; kopterid, mille jõuallikas ei ole kolb-, turbiin- ega elektrimootor;
- iii) muud kui ELA2 gaasiõhulaevad;
- iv) ebatraditsioonilised õhusõidukid ning
- v) elektroonilise lennustsüsteemiga varustatud õhusõidukid.

Olenemata esimesest lõigust võib amet vajaduse korral otsustada liigitada esimeses lõigus sätestatud tingimustele vastava õhusõiduki kas grupi 2, 3 või 4 alamgruppi, kui ta leiab, et see on konkreetse õhusõiduki väiksema keerukuse tõttu õigustatud.

- 2) grupp 2: õhusõidukid (v.a gruppi 1 kuuluvad õhusõidukid), mis kuuluvad järgmistesse alamgruppidesse:

- i) alamgrupp 2a: ühe mootoriga turbopropellerlennukid;
- ii) alamgrupp 2b: ühe turbiinmootoriga kopterid;
- iii) alamgrupp 2c: ühe kolbmootoriga kopterid;
- iv) alamgrupp 2E: elektrijõuallikaga lennukid.“;

- 4) punkti 66.A.20 alapunktile a lisatakse alapunkt 8:

„8. Lisaks laiendatakse alapunktides 1–7 sätestatud õigusi ka punkti 66.A.3 alapunktis b osutatud õhusõidukitele vastava(te) loa/lubade (alam)kategoria(te) puhul, mis on nende õhusõidukite puhul kohaldatavaks tunnistatud määruse (EL) nr 748/2012 kohaselt kehtestatud kasutamissobivusandmetes.“;

- 5) punkti 66.A.30 muudetakse järgmiselt:

(a) punkti a muudetakse järgmiselt:

- (i) alapunkti 1 esimene lause asendatakse järgmisega:
„1. A-kategoria, B1.2-, B1.E- ja B1.4-alamkategoria ning B3-kategoria puhul.“;
- ii) alapunkti 3 muudetakse järgmiselt:
— alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) viis aastat kogemust II lisa (osa 145) jaotise 145.A.35 kohase tugitöötajana või nii tugi- kui ka lennundustehnilise töötajana B1.2-, B1.E- või B1.4-alamkategooria või L5-kategooria õiguste kasutamisel keerukaid mootoriga õhusõidukeid hooldavas hooldusorganisatsioonis, sealhulgas 12-kuuline baashoolduse tugipersonalina töötamise kogemus, või“;

— alapunkti iv alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) kaks aastat kogemust II lisa (osa 145) jaotise 145.A.35 kohase tugitöötajana või nii tugi- kui ka lennundustehnilise töötajana B1.1-, B1.2-, B1.E-, B1.3- või B1.4-alamkategooria või B2- või L5-kategooria õiguste kasutamisel keerukaid mootoriga õhusõidukeid hooldavas hooldusorganisatsioonis, sealhulgas kuuekuuline baashoolduse tugipersonalina töötamise kogemus, või“;

b) lisatakse punkt da:

„da) Ilma et see piiraks alapunktide a, b ja d kohaldamist, tohivad punkti 66.A.3 alapunktis b osutatud õhusõidukitega seotud praktilised ja hiljutised hoolduskogemused moodustada kuni 50 % alapunktide a, b või d kohaselt nõutavatest praktilistest ja hiljutistest hoolduskogemustest seoses loa (alam)kategooria(te)ga, millele need õhusõidukid võib kinnitada.“;

6) punkti 66.A.45 muudetakse järgmiselt:

a) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) muude kui C-kategooria lubade puhul peab loataotleja esimese õhusõidukitüübi pädevusmärke saamiseks konkreetse kategoorias või alamkategoorias lisaks alapunkti b nõuete täitmisele läbima edukalt asjakohase väljaõppe töökohal. See väljaõpe peab vastama III lisa (osa 66) III liitele, välja arvatud juhul, kui tegemist on gaasiga täidetud õhulaevadega, mille puhul pädev asutus peab väljaõppe otseselt heaks kiitma.

Punkti 66.A.3 alapunktis b osutatud õhusõidukil toimuvat väljaõpet töökohal võib konkreetse (alam)kategooria esimese õhusõidukitüübi pädevusmärke andmisel arvesse võtta, nagu on kirjeldatud eelmises lõigus, üksnes juhul, kui see on kindlaks määratud õhusõiduki kasutamissoovivuse andmetes.

Muul juhul võib punkti 66.A.3 alapunktis b osutatud õhusõiduki konkreetse (alam)kategooria esimese õhusõidukitüübi pädevusmärke kinnitada pärast vastava töökohal toimunud väljaõppe rahuldavat läbimist, kuid sel juhul nõutakse esimese õhusõidukitüübi pädevusmärke kinnitamiseks täiendavat väljaõpet töökohal punkti 66.A.3 alapunktis a osutatud konkreetse (alam)kategoorias.“;

b) lisatakse punkt da:

„da) Erandina punktides b ja d ning üksnes esimese 30 kuu jooksul pärast uuele õhusõidukitüübile tüübisertifikaadi andmist võib lennundustehnilise töötaja loale kanda konkreetse (alam)kategooria vastava õhusõidukitüübi pädevusmärke, tuginedes tootja antud täielikule koolitusele, sealhulgas kohapealsele praktilise koolituse osale, tingimusel et tegu ei ole esimese konkreetse (alam)kategooria õhusõidukitüübi pädevusmärkega.

Selline koolitus viiakse läbi sellisel tasemel ja sellise kestusega, mis vastab samadele eesmärkidele, mis on sätestatud III liite punkti 5 alapunktides a, b ja c, ning see hõlmab asjakohaseid tehnilisi normdokumente lennundustehnilise töötaja loa (alam)kategooria puhul nõutaval teadmiste tasemel ja ulatuses.

Õhusõiduki tootja vastutav isik esitab lõpparuande, milles kinnitatakse käesoleva punkti 66.A.45 alapunkti da nõuete täitmist.“;

- 7) I liite punkti 2 muudetakse järgmiselt:
 a) esimene tabel asendatakse järgmisega:

„Ainemoodul	B1.1 A1	B1.2 A2	B1.E	B1.3 A3	B1.4 A4	B3	B2	B2L	C
	Turbiinmootor	Kolbmootor	Elektrijõuallikaga lennukid maksimaalse stardimassiga alla 5 700 kg	Turbiinmootor	Kolbmootor	Kolbmootoriga, hermetiseerimata lennukid maksimaalse stardimassiga (MTOM) ≤ 2 t			
1. MATEMAATIKA	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2. FÜÜSIKA	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3. ELEKTROTEHNIKA ALUSED	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4. ELEKTROONIKA ALUSED	X (ei kohaldata A1-kategooria puhul)	X (ei kohaldata A2-kategooria puhul)	X	X (ei kohaldata A3-kategooria puhul)	X (ei kohaldata A4-kategooria puhul)	X	X	X	X
5. DIGITAALTEHNIKA JA ELEKTROONILISTE MÕÕTERIISTADE SÜSTEEMID	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6. MATERJALID JA DETAILID	X	X	X	X	X	X	X	X	X
7. HOOLDUSTÖÖD	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8. AERODÜNAAMIKA ALUSED	X	X	X	X	X	X	X	X	X
9. INIMFAKTORID	X	X	X	X	X	X	X	X	X
10. LENNUNDUSALASED ÕIGUSAKTID	X	X	X	X	X	X	X	X	X
11. ÕHUSÕIDUKITE AERODÜNAAMIKA, EHITUS JA SÜSTEEMID	X	X	X	ei kohaldata	ei kohaldata	X	ei kohaldata	ei kohaldata	11, 15 ja 17 B1.1 puhul
12. KOPTERITE AERODÜNAAMIKA, EHITUS JA SÜSTEEMID	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	X	X	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	või 11, 16 ja 17 B1.2 puhul
13. ÕHUSÕIDUKITE AERODÜNAAMIKA, EHITUS JA SÜSTEEMID	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	X	X	või 11, 17 ja 18 B1.E puhul
14. JÕUSEADMED	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	X	X	või 12 ja 15 B1.3 puhul
15. GAASITURBIINMOOTOR	X	ei kohaldata	ei kohaldata	X	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	või 12 ja 16 B1.4 puhul
16. KOLBMOOTOR	ei kohaldata	X	ei kohaldata	ei kohaldata	X	X	ei kohaldata	ei kohaldata	või 13 ja 14 B2 puhul
17. PROPELLER	X	X	X	ei kohaldata	ei kohaldata	X	ei kohaldata	ei kohaldata	
18. ELEKTRIJÕUALLIKAS	ei kohaldata	ei kohaldata	X	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	

b) mooduli 7 tabelis asendatakse rida 7.4 järgmisega:

„7.4. Võimalikud ohud elektrisüsteemidega töötamisel ja isikukaitsevahendid	3	3	3“
---	---	---	----

c) mooduli 11 tabelit muudetakse järgmiselt:

i) pealkirjarida asendatakse järgmisega:

„MOODUL 11. LENNUKITE AERODÜNAAMIKA, EHITUS JA SÜSTEEMID	TASE				
	A1	A2	B1.1	B1.2 / B1.E	B3“

ii) alammodulit 11.8 käsitlevad read asendatakse järgmisega:

„11.8 Tulekaitse (ATA 26)					
a) Tulekahju- ja suitsusignalisatsiooni- ning häiresüsteemid;	1	1	3	3	—
b) käsitulekustutusvahendid.	1	1	1	1	1“

iii) alammodulit 11.10 käsitlevad read asendatakse järgmisega:

„11.10 Kütusesüsteemid (ATA 28, ATA 47)					
a) süsteemi üldskeem;	1	1	3	3/-	1
b) kütuse käsitsemine;	1	1	3	3/-	1
c) näidikud ja hoiatussignaalid;	1	1	3	3/-	1
d) erisüsteemid;	1	—	3	—	—
e) tasakaalustamine.	1	—	3	—	—“

d) Mooduli 14 tabelis asendatakse alammodulit 14.1 käsitlevad read järgmisega:

„14.1 Mootorid		
a)	Turbiinmootorid;	1
b)	abijõuseadmed (APU);	1
c)	kolbmootorid;	1
d)	elektri- ja hübriidjõuallikad ning -abisüsteemid;	2
e)	mootori juhtimisseadmed.	2“

e) mooduli 17 tabelis asendatakse pealkirjarida järgmisega:

„MOODUL 17. PROPELLER	TASE	
	A1 A2	B1.1 B1.2 B1.E B3“

f) lisatakse tabelit sisaldav moodul 18:

„MOODUL 18. ELEKTRIJÕUALLIKAS

MOODUL 18. ELEKTRIJÕUALLIKAS	TASE
	B1.E
18.1 Põhialused	3
18.2 Mootori jõudlus	3
18.3 Mootori ehitus	3
18.4 Elektrisüsteem	3
18.4.1 Akud ja tarvikud	3
18.4.2 Kütuseelemendid ja tarvikud	3
18.4.3 Elektri jaotussüsteemid	3
18.4.4 Elektroonilised juhtimisseadmed	3
18.5 Mootori näidikusteemid	3

MOODUL 18. ELEKTRIJÕUALLIKAS	TASE
	B1.E
18.6 Jõuseadme paigaldus	3
18.7 Mootori jälgimine ja maapealne käitamine	3
18.8 Mootori ladustamine ja konserveerimine	3“

8) II liidet muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt 2.11 asendatakse järgmisega:

„2.11. MOODUL 11 – LENNUKITE AERODÜNAAMIKA, EHITUS JA SÜSTEEMID

A1-kategooria: 108 valikvastustega küsimust ja 0 teemaarendusküsimust.

Vastamiseks on aega 135 minutit.

A2-kategooria: 72 valikvastustega küsimust ja 0 teemaarendusküsimust.

Vastamiseks on aega 90 minutit.

B1.1-kategooria: 140 valikvastustega küsimust ja 0 teemaarendusküsimust.

Vastamiseks on aega 175 minutit.

B1.2 ja B1.E-kategooria: 100 valikvastustega küsimust ja 0 teemaarendusküsimust.

Vastamiseks on aega 125 minutit.

B3-kategooria: 60 valikvastustega küsimust ja 0 teemaarendusküsimust.

Vastamiseks on aega 75 minutit.“;

b) lisatakse punkt 2.18:

„2.18. MOODUL 18 – ELEKTRIJÕUALLIKAS

B1.E-kategooria: 76 valikvastustega küsimust ja 0 teemaarendusküsimust.

Vastamiseks on aega 95 minutit.“;

9) III liidet muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti 3.1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) Kestus

Minimaalne teoreetilise õppe tundide arv on esitatud järgmises tabelis:

Kategooria	Tunnid
Lennukid (*) maksimaalse stardimassiga üle 30 000 kg	

Kategooria	Tunnid
B1.1	150
B1.2	120
B2	100
C	30
Lennukid (*) maksimaalse stardimassiga 5 700 — 30 000 kg	
B1.1	120
B1.2	100
B2	100
C	25
5 700 kg või väiksema maksimaalse stardimassiga lennukid (*) (**)	
B1.1	80
B1.2	60
B1.E	60
B2	60
C	15
Kopterid (*) (***)	
B1.3	120
B1.4	100
B2	100
C	25
Eespool nimetatud lennukid ja kopterid ning ebatraditsioonilised õhusõidukid	
B1, B2 ja C	Kasutamissobivuse andmed

(*) Kolb- või turbiinmootoriga või elektrijõuallikaga lennuk või kolb- või turbiinmootoriga kopter.

(**) Selliste kolbmootoriga või elektrijõuallikaga, hermetiseerimata lennukite puhul, mille maksimaalne stardimass (MTOM) on alla 2 000 kg, võib koolituse miinimumkestust vähendada 50 %.

(***) Gruppi 2 (kindlaks määratud punktis 66.A.5) kuuluvaid kohtereid hõlmava koolituse miinimumkestust võib vähendada 30 %.

Eespoelses tabelis tähendavad kasutamissobivuse andmed määruse (EL) nr 748/2012 kohaselt kehtestatud kasutamissobivusandmeid, võttes arvesse õhusõiduki tüübisertifikaadi taotleja või omaniku aruannet, mis sisaldab õhusõiduki kohta nõutavate teoreetiliste teadmiste osade hindamist, lähtudes kohaldatavast loa (alam)kategooriast, mille alusel lubatakse õhusõidukitüüp punkti 66.A.3 kohaselt kinnitada.

Tabelis tähendab koolitustund 60 minuti pikkust õpetust, v.a vaheajad, eksamid, kontrollimine, ettevalmistamine ja õhusõidukiga tutvumine.

Kõnealused koolitustunnid kehtivad üksnes sellise teoreetilise õppe kohta, milles käsitletakse ameti kindlaksmääratud tüübipädevusele vastavaid õhusõiduki/mootori tervikkombinatsioone.“;

ii) alapunktis e esitatud tabel asendatakse järgmisega:

„Tase Peatükid	Turbiinmootoriga lennukid		Kolbmootoriga lennukid		Elektrijõuallikaga lennukid		Turbiinmootoriga kopterid		Kolbmootoriga kopterid		Avioonika
	B1.1	C	B1.2	C	B1.E	C	B1.3	C	B1.4	C	
Loa kategooria	B1.1	C	B1.2	C	B1.E	C	B1.3	C	B1.4	C	B2
Sissejuhatav moodul											
05 Tähtajad/ hoolduskontrollid	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
06 Mõõtmised/ rakendusvaldkonnad (maksimaalne stardimass jm)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
07 Tõstmine ja toestamine	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
08 Nivelleerimine ja kaalumise	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
09 Pukseerimine ja ruleerimine	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10 Parkimine/kinnitamine, ladustamine ja uuesti kasutusele võtmine	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11 Sildid ja tähised	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12 Teenindamine	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20 Standardmenetlused — üksnes tüübispetsiifilised	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

„Tase Peatükid	Turbiinmootoriga lennukid		Kolbmootoriga lennukid		Elektrijõuallikaga lennukid		Turbiinmootoriga kopterid		Kolbmootoriga kopterid		Avioonika
<i>Kopterid</i>											
18 Vibratsiooni- ja müraanalüüs (labaotste pöörlemistasapinna kontrollimine)	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	—
60 Standardne tiivikuhooldus	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	—
62 Tiivikud	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	1
62A Tiivikud — kontroll ja näidikud	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	3
63 Tiivikute ajamid	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	1
63A Tiivikute ajamid — kontroll ja näidikud	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	3
64 Sabatiivik	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	1
64A Sabatiivik — kontroll ja näidikud	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	3
65 Sabatiiviku ajamid	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	1
65A Sabatiivik — kontroll ja näidikud	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	3
66 Kokkuvolditavad tiivikulabad/püloon	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	—
67 Tiiviklennu juhtimine	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	—
53 Plaaneri konstruktsioon (kopter)	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	—
25 Hädaolukorras kasutatavad ujuvvarustused	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	1

„Tase Peatükid	Turbiinmootoriga lennukid		Kolbmootoriga lennukid		Elektrijõuallikaga lennukid		Turbiinmootoriga kopterid		Kolbmootoriga kopterid		Avioonika
Plaaneri konstruktsioon											
51 Standardmenetlused ja -struktuurid (kahjustuste klassifitseerimine, hindamine ja kõrvaldamine)	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	1
53 Kere	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	1
54 Gondlid/püloolid	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	1
55 Tüürstabilisaatorid	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	1
56 Aknad	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	1
57 Tiivad	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	1
52 Uksed	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	1
Tsoonide ja jaamade tähistamise süsteemid	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Plaaneri süsteemid											
21 Kliimaseadmed	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21A Õhu juurdevool	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	2
21B Rõhu reguleerimine	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21C Ohutus- ja hoiatusseadmed	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
22 Lend automaatse juhtimisega	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	3
23 Sidevahendid	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	3
24 Elektrisüsteemid	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
25 Varustus ja sisustus	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	1
25A Elektroonikaseadmed, sh avariivarustus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3

„Tase Peatükid	Turbiinmootoriga lennukid		Kolbmootoriga lennukid		Elektrijõuallikaga lennukid		Turbiinmootoriga kopterid		Kolbmootoriga kopterid		Avioonika
26 Tulekaitsevahendid	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
27 Juhtimisseadmed	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	2
27A Süsteemi kasutamine: elektriline/elektroniline	3	1	—	—	3	1	3	1	—	—	3
28 Toitesüsteemid	3	1	3	1	—	—	3	1	3	1	2
28A Kütusesüsteemid — kontroll ja näidikud	3	1	3	1	—	—	3	1	3	1	3
29 Hüdraulikaseadmed	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	2
29A Hüdraulikaseadmed — kontroll ja näidikud	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
30 Jäätumise ja vihmavee tõrje	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
31 Näidikud/ salvestussüsteemid	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
31A Mõõteriistasüsteemid	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
32 Telik	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	2
32A Telik — kontroll ja näidikud	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
33 Tuled	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
34 Navigeerimine	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	3
35 Hapnikusüsteem	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	2
36 Suruõhusüsteem	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	2
36A Suruõhusüsteem — kontroll ja näidikud	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
37 Vaakumsüsteem	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	2
38 Vee-/heitveesüsteem	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	2
41 Ballastvesi	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	1
42 Integreeritud modulaaravioonika	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	3

„Tase Peatükid	Turbiinmootoriga lennukid		Kolbmootoriga lennukid		Elektrijõuallikaga lennukid		Turbiinmootoriga kopterid		Kolbmootoriga kopterid		Avioonika
44 Salongsüsteemid	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	3
45 Pardal asuvad hooldussüsteemid (või punktis 31 käsitletud süsteemid)	3	1	3	1	3	1	3	1	—	—	3
46 Teabesüsteemid	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	3
47 Lämmastikusüsteem	3	1	3	1	—	—	—	—	—	—	2
50 Lasti- ja muud ruumid	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	1
55/57 Juhtpinnad (kõik)	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	1
Turbiinmootor											
70 Standardmenetlused — mootorid	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1
70A Konstruktsioon ja tööpõhimõte (seadme sisselase, kompressorid, põlemiskamber, turbiin, laagrid ja tihendid, määrdesüsteemid)	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1
70B Mootori jõudlus	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1
71 Jõuseade	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1
72 Mootoriturbiin/ turbopropeller mootor/ turboventilaatormootor/ lahtine ventilaator	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1
73 Mootori toitesüsteem ja selle kontroll	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1
75 Õhk	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1
76 Mootori juhtimisseadmed	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1

„Tase Peatükid	Turbiinmootoriga lennukid		Kolbmootoriga lennukid		Elektrijõuallikaga lennukid		Turbiinmootoriga kopterid		Kolbmootoriga kopterid		Avioonika
78 Väljalase	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1
79 Õli	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1
80 Käivitamine	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1
82 Vee sissepritse	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1
83 Lisareduktorid	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1
84 Veojõu suurendamine	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	1
73A Mootori elektrooniline juhtimis- ja kütusedoseerimissüsteem (FADEC)	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	3
74 Süüde	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	3
77 Mootori näidikusteemid	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—	3
49 Abijõuseadmed	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kolbmootor											
70 Standardmenetlused mootorid	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	1
70A Konstruktsioon ja tööpõhimõte (paigaldus, karburaatorid, kütuse sissepritsesüsteemid, sisse- ja väljalaske- ning jahutussüsteemid, ülelaadimine ja turboülelaadimine, määrdesüsteemid)	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	1
70B Mootori jõudlus	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	1
71 Jõuseade	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	1
73 Mootori toitesüsteem ja selle kontroll	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	1

„Tase Peatükid	Turbiinmootoriga lennukid		Kolbmootoriga lennukid		Elektrijõuallikaga lennukid		Turbiinmootoriga kopterid		Kolbmootoriga kopterid		Avioonika
76 Mootori juhtimisseadmed	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	1
79 Õli	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	1
80 Käivitamine	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	1
81 Turbiinid	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	1
82 Vee sissepritse	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	1
83 Lisareduktorid	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	1
84 Veojõu suurendamine	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	1
73A Mootori elektrooniline juhtimis- ja kütusedoseerimissüsteem (FADEC)	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	3
74 Süüde	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	3
77 Mootori näidikusüsteemid	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	3
Elektrijõuseade											
Elektrimootorid	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	3
Kütuseelement ja sellega seotud süsteemid	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	3
Akad	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	3
Elektrijõuseadme abisüsteemid	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	3
Propellerid											
60A Standardmenetlused — propeller	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61A Propellerid/jõuseadmed	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61A Propelleri ehitus	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61B Propelleri sammu reguleerimine	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	—

„Tase Peatükid	Turbiinmootoriga lennukid		Kolbmootoriga lennukid		Elektrijõuallikaga lennukid		Turbiinmootoriga kopterid		Kolbmootoriga kopterid		Avioonika
61C Propelleri sünkroniseerimine	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61D Propelleri elektrooniline juhtimine	2	1	2	1	2	1	—	—	—	—	3
61E Propelleri jäätõrje	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61F Propelleri hooldamine	3	1	3	1	3	1	—	—	—	—	1
Eripeatükid selliste lennukite kohta, millel on muu jõuallikas kui kolb-/turbiin-/elektrimootor ja kopterite kohta, millel on muu jõuallikas kui kolb-/turbiinmootor	Õhusõidukitüübikoolituse teoreetilise osa eripeatükkide määratlus on esitatud määruse (EL) nr 748/2012 kohaselt kehtestatud õhusõiduki kasutamissobivuse andmetes. Nende õhusõidukite puhul võib EASA mõne eespool olevas tabelis esitatud peatüki lugeda ka „mittevajalikuks“.										
Eripeatükid ebatraditsiooniliste õhusõidukite kohta	Õhusõidukitüübikoolituse teoreetilise osa eripeatükkide määratlus on esitatud määruse (EL) nr 748/2012 kohaselt kehtestatud õhusõiduki kasutamissobivuse andmetes. Nende õhusõidukite puhul võib EASA mõne eespool olevas tabelis esitatud peatüki lugeda ka „mittevajalikuks“.										

b) punkti 3.2 alapunktis b esitatud tabelit muudetakse järgmiselt:

i) taseme „Kolbmootorid:“ peatüki „84 Veojõu suurendamine“ ja tasandi „Propellerid:“ vahele lisatakse järgmiselt tase „Elektrijõuallikas“ koos sellega seotud peatükkidega:

„Peatükid	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
[...]											
Elektrijõuseade											
Elektrimootorid	X/X	X	X	X	X	X	X	—	—	X	—
Kütuseelement ja sellega seotud süsteemid	X/X	X	X	X	X	X	X	—	—	X	—
Akud	X/X	X	X	X	X	X	X	—	—	X	—

„Peatükid	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
Elektrijõuseadme abisüsteemid	X/X	X	X	X	X	X	X	—	X	X	X“
[...]											

ii) lisatakse järgmised peatükid:

„Peatükid	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
[...]											
Eripeatükid selliste lennukite kohta, millel on muu jõuallikas kui kolb-/turbiin-/elektrimootor ja kopterite kohta, millel on muu jõuallikas kui kolb-/turbiinmootor	Vastava õhusõidukitüübi õhusõidukitüübikoolituse teoreetilise osa eripeatükkide määratlus on esitatud määruse (EL) nr 748/2012 kohaselt kehtestatud õhusõiduki kasutamissobivuse andmetes.										
Eripeatükid ebatraditsiooniliste õhusõidukite kohta	Vastava õhusõidukitüübi õhusõidukitüübikoolituse teoreetilise osa eripeatükkide määratlus on esitatud määruse (EL) nr 748/2012 kohaselt kehtestatud õhusõiduki kasutamissobivuse andmetes.“										

10) IV liide asendatakse järgmisega:

„IV liide

Osa 66 kohase lennundustehnilise töötaja loa laiendamiseks nõutav kogemus ning baasteadmiste moodulid või osalised moodulid

A. Kogemustega seotud nõuded

Tabelis A on esitatud töökogemuse pikkus (kuudes), mis on nõutav uue kategooria või alamkategooria lisamiseks olemasolevale osa 66 kohasele loale.

Nõutav kogemus võib olla 50 % võrra väiksem, kui taotleja on konkreetse alamkategooriaga seoses lõpetanud osa 147 kohase sertifitseeritud baaskoolituskursuse.

Tabel A

Kuni: Alates:	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.E	B1.3	B1.4	B2	B2L	B3	L1	L2	L3	L4	L5
A1	—	6	6	6	24	6	6	24	12	24	12	6	12	12	12	12	24
A2	6	—	6	6	24	6	6	24	12	24	12	6	12	12	12	12	24
A3	6	6	—	6	24	12	12	24	6	24	12	12	12	12	12	12	24
A4	6	6	6	—	24	12	12	24	6	24	12	12	12	12	12	12	24
B1.1	—	6	6	6	—	6	6	6	6	12	12	6	6	6	12	12	12

Kuni: Alates:	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.E	B1.3	B1.4	B2	B2L	B3	L1	L2	L3	L4	L5
B1.2	6	—	6	6	24	—	6	24	6	24	12	—	—	—	12	12	12
B1.E	6	6	6	6	24	6	—	24	12	24	12	6	6	6	12	12	12
B1.3	6	6	—	6	6	6	6	—	6	12	12	6	6	6	12	12	12
B1.4	6	6	6	—	24	6	12	24	—	24	12	6	6	6	12	12	12
B2	6	6	6	6	12	12	12	12	12	—	—	12	6	6	12	12	24
B2L	6	6	6	6	12	12	12	12	12	12	—	12	6	6	12	12	24
B3	6	—	6	6	24	6	12	24	12	24	12	—	—	—	12	12	12
L1	24	24	24	24	36	24	24	36	24	36	24	24	—	6 (*)	12 (*)	12 (*)	24
L2	24	12	24	24	36	12	12	36	24	36	24	12	—	—	12 (*)	12 (*)	24
L3	30	30	30	30	48	30	30	48	30	48	30	30	12 (*)	12 (*)	—	6 (*)	24
L4	30	30	30	30	48	30	30	48	30	48	30	30	12 (*)	12 (*)	—	—	24
L5	24	24	24	24	36	24	24	36	24	36	24	24	12 (*)	12 (*)	12 (*)	—	—

(*) Kogemus võib olla 50 % võrra väiksem, kui välja antakse piirangutega luba vastavalt punkti 66.A.45 alapunkti h alapunkti ii alapunktile 3.

B. Nõutavad baasteadmiste moodulid või osalised moodulid

Selle tabeli eesmärk on anda ülevaade eksamitest, mis on vajalikud uue baas(alam)kategorია lisamiseks käesoleva lisa kohasele lennundustehnilise töötaja loale.

Vastavalt I ja VII liitele koostatud õppekava nõuab moodulis erinevate loakategooriate puhul eri tasemel teadmisi, mistõttu kohaldatakse teatavate moodulite suhtes lisaeksameid loaomanikele, kes soovivad laiendada käesoleva lisa kohast lennundustehnilise töötaja luba, et lisada uus (alam)kategooria, ning tehakse mooduli analüüs, et teha kindlaks puuduvad või madalamal tasemel läbitud ained.

Tabel B

Kuni ^o Alates	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.E	B1.3	B1.4	B2	B2L	B3	L1C	L1	L2C	L2	L3H	L3G	L4H	L4G	L5
A1	Puudub	16.	12.	12, 16.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 2, 8, 9.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 9.
A2	11, 15.	Puudub	12, 15.	12.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 2, 8, 9.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 9.
A3	11, 17.	11, 16, 17.	Puudub	16.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 2, 8, 9.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 9.
A4	11, 15, 17.	11, 17.	15.	Puudub	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 9.	Kõik, v.a 2, 8, 9.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 2L.	Kõik, v.a 9.
B1.1	Puudub	16.	12.	12, 16.	Puudub	16.	18.	12.	12, 16.	4, 5, 13, 14.	4, 5, 13SK, 14SK.	16.	12L.	12L.	8L ² , 12L.	8L ² , 12L.	9L.	10L.	8L ³ , 9L, 11L, 12L.	8L ³ , 10L, 11L, 12L.	8L ² , 10L, 11L, 12L.
B1.2	11, 15.	Puudub	12, 15.	12.	11, 15.	Puudub	18.	12, 15.	12.	4, 5, 13, 14.	4, 5, 13SK, 14SQ.	Puudub	12L.	12L.	8L ¹ , 12L.	8L ¹ , 12L.	9L.	10L.	8L ¹ , 9L, 11L, 12L.	8L ¹ , 10L, 11L, 12L.	8L ¹ , 10L, 11L, 12L.
B1.E	11, 15.	11 ⁴ , 16.	12, 15.	12, 16.	11, 15.	11 ⁴ , 16.	Puudub	12, 15.	12, 16.	4, 5, 13, 14.	4, 5, 13SK, 14SK.	11 ⁴ , 16.	12L.	12L.	8L ³ , 12L.	8L ³ , 12L.	9L.	10L.	8L ³ , 9L, 11L, 12L.	8L ³ , 10L, 11L, 12L.	8L ³ , 10L, 11L, 12L.
B1.3	11, 17.	11, 16, 17.	Puudub	16.	11, 17.	11, 16, 17.	11, 17, 18.	Puudub	16.	4, 5, 13, 14.	4, 5, 13SK, 14SK.	11, 16, 17.	7L, 12L.	7L, 12L.	7L, 8L ² , 12L.	7L, 8L ² , 12L.	9L.	10L.	8L ² , 9L, 11L, 12L.	8L ² , 10L, 11L, 12L.	8L ² , 10L, 11L, 12L.
B1.4	11, 15, 17.	11, 17.	15.	Puudub	11, 15, 17.	11, 17.	11, 17, 18.	15.	Puudub	4, 5, 13, 14.	4, 5, 13SK, 14SK.	11, 17.	7L, 12L.	7L, 12L.	7L, 8L ¹ , 12L.	7L, 8L ¹ , 12L.	9L.	10L.	8L ¹ , 9L, 11L, 12L.	8L ¹ , 10L, 11L, 12L.	8L ¹ , 10L, 11L, 12L.

Kuni ⁹ Alates	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.E	B1.3	B1.4	B2	B2L	B3	L1C	L1	L2C	L2	L3H	L3G	L4H	L4G	L5
B2	7, 11, 15, 17.	7, 11, 16, 17.	7, 12, 15.	7, 12, 16.	6, 7, 11, 15, 17.	6, 7, 11, 16, 17.	6, 7, 11, 17, 18.	6, 7, 12, 15.	6, 7, 12, 16.	Puudub	Puudub	6, 7, 11, 16, 17.	5L, 7L.	4L, 5L, 6L, 7L.	5L, 7L, 8L.	4L, 5L, 6L, 7L, 8L.	9L.	10L.	8L, 9L, 11L.	8L, 10L, 11L.	6, 7, [11 või 12 ⁷], [15, 16 või 18], 17, 8L ⁸ , 10L, 11L.
B2L	7, 11, 15, 17.	7, 11, 16, 17.	7, 12, 15.	7, 12, 16.	6, 7, 11, 15, 17.	6, 7, 11, 16, 17.	6, 7, 11, 17, 18.	6, 7, 12, 15.	6, 7, 12, 16.	13SQ, 14SQ.	Puudub	6, 7, 11, 16, 17.	5L, 7L, 12LSQ.	4L, 5L, 6L, 7L, 12LSQ.	5L, 7L, 8L, 12LSQ.	4L, 5L, 6L, 7L, 8L, 12LSK.	9L.	10L.	8L, 9L, 11L, 12L-SK.	8L, 10L, 11L, 12LSQ.	6, 7, [11 või 12 ⁷], [15, 16 või 18], 17, 8L ⁸ , 10L, 11L, 12LSK.
B3	11, 15.	11	12, 15.	12.	2, 3, 5, 8, 11, 15.	2, 3, 5, 8, 11.	2, 3, 5, 8, 11, 18.	2, 3, 5, 8, 12, 15.	2, 3, 5, 8, 12.	2, 3, 4, 5, 8, 13, 14.	2, 3, 4, 5, 8, 13SK, 14SK.	Puudub	12L.	12L.	8L ¹ , 12L.	8L ¹ , 12L.	9L.	10L.	8L ¹ , 9L, 11L, 12L.	8L ¹ , 10L, 11L, 12L.	2, 3, 5, 8, [11 või 12], 8L ¹ , 10L, 11L, 12L.

Kuni Alates	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.E	B1.3	B1.4	B2	B2L	B3	L1C	L1	L2C	L2	L3H	L3G	L4H	L4G	L5
L1C	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Puudub	4L, 6L.	8L.	4L, 6L, 8L.	9L.	10L.	8L, 9L, 11L.	8L, 10L, 11L.	Kõik, v.a 12L.
L1	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Puudub	Puudub	8L.	8L.	9L.	10L.	8L, 9L, 11L.	8L, 10L, 11L.	Kõik, v.a 12L.
L2C	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Puudub	4L, 6L.	Puudub	4L, 6L.	9L.	10L.	9L, 11L.	10L, 11L.	Kõik, v.a 8L ja 12L.
L2	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Puudub	Puudub	Puudub	Puudub	9L.	10L.	9L, 11L.	10L, 11L.	Kõik, v.a 8L ja 12L.
L3H	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	5L, 7L, 12L.	4L, 5L, 6L, 7L, 12L.	5L, 7L, 8L, 12L.	4L, 5L, 6L, 7L, 8L, 12L.	Puudub	10L.	8L, 11L, 12L.	8L, 10L, 11L, 12L.	Kõik
L3G	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	5L, 7L, 12L.	4L, 5L, 6L, 7L, 12L.	5L, 7L, 8L, 12L.	4L, 5L, 6L, 7L, 8L, 12L.	9L.	Puudub	8L, 9L, 11L, 12L.	8L, 11L, 12L.	Kõik, v.a 10L.
L4H	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	5L, 7L.	4L, 5L, 6L, 7L.	5L, 7L.	4L, 5L, 6L, 7L.	Puudub	10L.	Puudub	10L.	Kõik, v.a 8L, 11L ja 12L.

Kuni Alates	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.E	B1.3	B1.4	B2	B2L	B3	L1C	L1	L2C	L2	L3H	L3G	L4H	L4G	L5	
L4G	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	Kõik	5L, 7L.	4L, 5L, 6L, 7L.	5L, 7L.	4L, 5L, 6L, 7L.	9L.	Puudub	9L.	Puudub	Kõik, v.a 8L, 10L, 11L ja 12L.	
L5 ¹⁰	B1.1	Puudub	Puudub	12.	12.	Puudub	16 ⁶ .	18.	12.	12, 16 ⁶ .	4, 5, 13.	4, 5, 13SK.	16 ⁶ .	Puudub	Puudub	Puudub	Puudub	9L.	Puudub	9L.	Puudub	Puudub
	B1.2	11.	Puudub	12.	12.	11, 15.	Puudub	18.	12, 15.	12.	4, 5, 13.	4, 5, 13SK.	Puudub	Puudub	Puudub	Puudub	Puudub	9L.	Puudub	9L.	Puudub	Puudub
	B1.E	11.	Puudub	12.	12.	11, 15.	11 ⁴ , 16 ⁶ .	Puudub	12, 15.	12, 16 ⁶ .	4, 5, 13.	4, 5, 13SK.	11 ⁴ , 16 ⁶ .	Puudub	Puudub	Puudub	Puudub	9L.	Puudub	9L.	Puudub	Puudub
	B1.3	11.	11.	Puudub	Puudub	11, 17 ⁵ .	11, 16 ⁶ , 17 ⁵ .	11, 17 ⁵ , 18.	Puudub	16 ⁶ .	4, 5, 13.	4, 5, 13SK.	11, 16 ⁶ , 17 ⁵ .	7L.	7L.	7L.	7L.	9L.	Puudub	9L.	Puudub	Puudub
	B1.4	11.	11.	Puudub	Puudub	11, 15, 17 ⁵ .	11, 17 ⁵ .	11, 17 ⁵ , 18.	15.	Puudub	4, 5, 13.	4, 5, 13SK.	11, 17 ⁵ .	7L.	7L.	7L.	7L.	9L.	Puudub	9L.	Puudub	Puudub

Märkus: „Kõik“ – kõik I liite punktis 2 „Moodulid“ või VII liite punktis 1 „Moodulid“ siht(alam)kategooria (st real „Kuni“ nimetatud (alam)kategooria) puhul määratletud moodulite asjakohased osad.

SK = sõltub süsteemi kvalifitseerimisest.

- 1: välja arvatud kolbmootorigega seotud teemad ja kui „Alates: B1.2“ või „Alates: B3“, välja arvatud ka propelleriga seotud teemad.
- 2: välja arvatud turbiinmootorigega seotud teemad ja kui „Alates: B1.1“ välja arvatud ka propelleriga seotud teemad.
- 3: välja arvatud elektrimootorite ja propelleriga seotud teemad.
- 4: ainult alammodul „11.10“.
- 5: ainult alammodul „17.4“.
- 6: ainult alammodul „16.12“.
- 7: mooduleid 12 ja 18 ei saa valida koos.
- 8: sõltuvalt valitud moodulist [11 või 12] ja [15, 16 või 18] on nõutavad ainult mõned mooduli 8L kohaldatavad teemad.
- 9: igas lahtris kindlaksmääratud (alam)moodulit/-mooduleid õpetatakse I liite punktis 2 „Moodulid“ või VII liite punktis 1 „Moodulid“ esitatud siht(alam)kategoriale (st real „Kuni“ nimetatud (alam)kategoriale) vastaval teadmiste tasemel.
- 10: Kasutage alarida B1.x, mis põhineb B1-alamkategorial, mis võimaldas juurdepääsu L5 ainemoodulile (vt VII liite punkt 1 „Moodulid“).“;

- 11) V liites esitatud EASA vormi 19 muudetakse järgmiselt:
a) EASA vormi 19 esimene lehekülg asendatakse järgmisega:

„TAOTLUS OSA 66 KOHASE LENNUNDUSTEHNILISE TÖÖTAJA LOA VÄLJAANDMISEKS / MUUTMISEKS / TAASTAMISEKS	EASA VORM 19
TAOTLEJA ANDMED: Nimi: Aadress: Telefon:.....E-post:..... Kodakondsus:Sünniaeg ja -koht:	
OSA 66 KOHASE LENNUNDUSTEHNILISE TÖÖTAJA LOA ANDMED (vajaduse korral): Loa number: Väljaandmise kuupäev:	
TÖÖANDJA ANDMED: Nimi: Aadress: Hooldusorganisatsiooni sertifikaadi viide: Telefon: Faks:	
TAOTLUSE LIIK: (õige lahter märgistada ristiga) Algne luba ☐ Loa muutmine ☐ Loa kehtivuse taastamine ☐ (Alam) A B1 B2 B2L B3 C L (vt allpool) kategooriad ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Turbiinmootoriga lennuk ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Kolbmootoriga lennuk ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Elektriline lennuk ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Turbiinmootoriga kopterid ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Kolbmootoriga kopterid ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Avioonika ☐ ☐ Vt süsteempädevusmärke allpool Kolbmootoriga, hermetiseerimata lennukid maksimaalse stardimassiga(MTOM) kuni 2 000 kg ☐ Keerukad mootoriga õhusõidukid ☐ Muud õhusõidukid kui keerukad mootoriga õhusõidukid ☐	

B2L-kategooria loa

süsteemipäde vusmärked:

1. automaatse juhtimisega lend

2. mõõteriistad

3. side- ja navigatsioonisüsteemid

4. seire

5. plaaneri süsteemid

L-kategooria loa alamkategoriad:

L1C: komposiitkonstruktsiooniga purilennukid

L1: purilennukid

L2C: komposiitkonstruktsiooniga mootorpurilennukid ja komposiitkonstruktsiooniga ELA1 lennukid

L2: mootorpurilennukid ja ELA1 lennukid

L3H: kuumaõhu-õhupallid

L3G: gaasiõhupallid

L4H: gaasiõhupallid

L4H: kuumaõhu-õhulaevad

L4G: ELA2 gaasiõhulaevad

L5: muud kui ELA2 gaasiõhulaevad

Tüübimärke / pädevusmärke / piirangute tühistamine (vajaduse korral):
“

b) vormi „EASA VORM 19, versioon 5“ tähistus asendatakse tähistusega „EASA VORM 19, versioon 6“;

12) VI liites esitatud EASA vormi 26 muudetakse järgmiselt:

a) esimesel leheküljel asendatakse vormi „EASA VORM 26, versioon 6“ tähistus tähistusega „EASA VORM 26, versioon 7“;

b) IX jaos asendatakse „Osa 66 KATEGOORIAD“ järgmisega:

„IX. Osa 66 KATEGOORIAD							
KEHTIVUS	A	B1	B2	B2L	B3	L	C
Turbiinmootoriga lennukid			ei kohaldata		ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata
Kolbmootoriga lennukid			ei kohaldata		ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata
Elektrijõuallikaga lennukid	ei kohaldata		ei kohaldata		ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata
Turbiinmootoriga kopterid			ei kohaldata		ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata
Kolbmootoriga kopterid			ei kohaldata		ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata
Avioonika	ei kohaldata	ei kohaldata			ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata

Keerukad mootoriga õhusõidukid	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	
Muud õhusõidukid kui keerukad mootoriga õhusõidukid	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	
Purilennukid, mootorpurilennukid, ELA1 lennukid, õhupallid ja õhulaevad	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata		ei kohaldata
Kolbmootoriga, hermetiseerimata lennukid maksimaalse stardimassiga (MTOM) kuni 2 000 kg	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata		ei kohaldata	ei kohaldata“

- c) vormi „EASA vorm 26, versioon 5“ tähistus asendatakse tähistusega „EASA vorm 26, versioon 7“.

—

IV LISA

[Määruse (EL) nr 1321/2014] IV lisa (osa 147) muudetakse järgmiselt:

- 1) I liite tabelis lisatakse alamkategoriale B1.2 vastava rea ja alamkategoriale B1.3 vastava rea vahele järgmine rida:

"B1.E	2 000	50–60"
-------	-------	--------

- 2) II liites esitatud EASA vormi 11 muudetakse järgmiselt:

- a) vormi „EASA vorm 11, versioon 6“ tähistus asendatakse tähistusega „EASA vorm 11, versioon 7“;
b) vormi teine lehekülj asendatakse järgmisega:

— Lk 2/2

**„LENNUNDUSTEHNILISTE TÖÖTAJATE KOOLITUS- JA
EKSAMINEERIMISORGANISATSIOONILE SERTIFIKAADIGA ANTUD
ÕIGUSED**

Viide: [LIKMESRIIGI KOOD (*).147.[XXXX]

Organisatsioon: [ORGANISATSIOONI NIMI JA ADDRESS]

KLASS	LOA KATEGOORIA	PIIRANG	
BAASKO OLITUS (**)	B1 (**)	TB1.1 (**)	TURBIINMOOTORIGA LENNUKID (**)
		TB1.2 (**)	KOLBMOOTORIGA LENNUKID (**)
		TB1.E (**)	ELEKTRIJÕUALLIKAGA LENNUKID MAKSIMAALSE STARDIMASSIGA KUNI 5 700 KG (**)
		TB1.3 (**)	TURBIINMOOTORIGA KOPTERID (**)
		TB1.4 (**)	KOLBMOOTORIGA KOPTERID (**)
	B2 (**)/(****)	TB2 (**)	AVIOONIKA (**)
	B2L (**)	TB2L (**)	AVIOONIKA (näidata süsteemipädevused) (**)
	B3 (**)	TB3 (**)	KOLBMOOTORIGA, HERMETISEERIMATA LENNUKID MAKSIMAALSE STARDIMASSIGA (MTOM) KUNI 2 000 KG (**)
	A (**)	TA.1 (**)	TURBIINMOOTORIGA LENNUKID (**)
		TA.2 (**)	KOLBMOOTORIGA LENNUKID (**)
TA.3 (**)		TURBIINMOOTORIGA KOPTERID (**)	
TA.4 (**)		KOLBMOOTORIGA KOPTERID (**)	
L (**) (ainult eksam)	TL (**)	KONKREETSE LOA ALAMKATEGOORIA (**)	
TÜÜBI- TÖÖKO OLITUS (**)	C (**)	T4 (**)	[ÕHUSÕIDUKI TÜÜP] (***)
	B1 (**)	T1 (**)	[ÕHUSÕIDUKI TÜÜP] (***)
	B2 (**)	T2 (**)	[ÕHUSÕIDUKI TÜÜP] (***)
	A (**)	T3 (**)	[ÕHUSÕIDUKI TÜÜP] (***)

Käesolevad õigused kehtivad üksnes lennundustehniliste töötajate sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni käsiraamatu sertifikaadiosas määratletud valdkonna koolituste ja eksamite suhtes.

Lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsiooni käsiraamatu viide:

.....

Algse väljaandmise kuupäev:

.....

Viiimase kinnitatud versiooni kuupäev: Versiooni nr:

.....

Allkiri:

Pädeva asutuse nimel: [LIIKMESRIIGI PÄDEV ASUTUS (*)]

EASA vorm 11, versioon 7

(*) Või EASA, kui EASA on pädev asutus.

(**) Mittevajalik maha tõmmata, kui organisatsiooni ei sertifitseerita.

(***) Lisada asjakohane pädevus ja piirang.

(****) B2-kategooria baaskoolituse/eksami sertifikaat hõlmab kõigi süsteempädevusmärgete puhul B2L-kategooria koolituse/eksami sertifikaati.

3) III liite punkti 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Tunnistusele märgitakse ka plaaneri/mootori (või jõuallika) kombinatsioon, mida koolituse jooksul kasutati.“

—

V LISA

[Määruse (EL) nr 1321/2014] Vb lisa (osa ML) muudetakse järgmiselt:

1) punkti ML.1 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Kooskõlas artikli 3 lõikega 2 kohaldatakse käesolevat lisa (osa ML) järgmiste õhusõidukite suhtes, mis ei ole keerukad mootoriga õhusõidukid ja mis ei ole loetletud määruse (EÜ) nr 1008/2008 kohaselt lennutegevusloa saanud lennuettevõtja sertifikaadil:

- 1) lennukid maksimaalse stardimassiga kuni 2 730 kg;
- 2) kopterid maksimaalse stardimassiga kuni 1 200 kg, mis on sertifitseeritud maksimaalselt nelja sõitja poolt kasutamiseks;
- 3) muud ELA2 õhusõidukid;
- 4) ebatraditsioonilised õhusõidukid, mille maksimaalne stardimass (MTOM) on:
 - i) kuni 1 200 kg, kui nad suudavad lennu ajal säilitada horisontaalkiiruse null, või
 - ii) kuni 2 730 kg muude kui alapunktis i nimetatud õhusõidukite puhul.“;

2) punkti ML.A.302 alapunkti d muudetakse järgmiselt:

i) alapunkti 2 alapunkt f asendatakse järgmisega:

„f) lennukite puhul vastavalt õhusõiduki jõuallikale:

- i) võimsuse, pöörete arvu (rpm), magnetode, kütuse- ja õlirõhu ning mootoritemperatuuride testimine;
- ii) automaatjuhtimisega mootorite puhul avaldatud tulemustega kiirenduskatse;
- iii) kuivkartermootorite, turboülelaaduriga mootorite ja vedelikjahutusega mootorite testimine vedelikuringlushäiretele viitavate näitajate väljaselgitamiseks;
- iv) muu jõuallika kui kolbmootori puhul hooldustööd, mis on kindlaks määratud lennuki konstruktsioonitüübi sertifikaadi omaniku väljastatud jätkuva lennukõlblikkuse juhendites;“

ii) viimane lõik asendatakse järgmisega:

„Niikaua kui käesolevas lisas ei määrata kindlaks muude õhusõidukite kui lennukite, purilennukite ja õhupallide minimaalset ülevaatusprogrammi, peab nende hooldusprogramm põhinema konstruktsioonitüübi sertifikaadi omaniku väljastatud jätkuva lennukõlblikkuse juhenditel, millele viidatakse alapunkti c alapunkti 2 alapunktis b.“;

3) III liitesse lisatakse punktid *ca* ja *cb*:

„ca) selliste jõuallika hooldustööde tegemine, mis nõuaks mootori(te), põhiakude või kütuseelemendi/-elementide demonteerimist, v.a nende õhusõidukist eemaldamist ja nende tagasipaigaldamist (sh mootorilaagrite eemaldamist/paigaldamist);

cb) jõuallikaga seotud kõrgsurvemahutite ja -torude/-süsteemide hulka kuuluvate osade hooldustööde tegemine;“.

VI LISA

[Määruse (EL) nr 1321/2014] Vd lisa (osa CAO) muudetakse järgmiselt:

1) punkti CAO.A.020 alapunkti a muudetakse järgmiselt:

a) punktid 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

- „(1) Lennukite puhul, mille maksimaalne stardimass on üle 2 730 kg, ja kopterite puhul, mille maksimaalne stardimass on üle 1 200 kg või mis on sertifitseeritud enam kui nelja sõitja poolt kasutamiseks, ning muude õhusõidukite puhul, mis ei ole ELA2-õhusõidukid, tuleb tööde mahu kirjelduses märkida konkreetsed õhusõidukitüübid. Sellise tööde mahu kirjelduse muudatused peab heaks kiitma pädev asutus vastavalt punkti CAO.A.105 alapunktile a ja punkti CAO.B.065 alapunktile a.
- (2) Muude kui kolb- või elektrimootorite puhul tuleb tööde mahu kirjelduses märkida mootori tootja, rühm, seeria või tüüp või hooldustöö(d). Sellise tööde mahu kirjelduse muudatused peab heaks kiitma pädev asutus vastavalt punkti CAO.A.105 alapunktile a ja punkti CAO.B.065 alapunktile a.
- (3) CAO, kes kasutab kõikide hooldustööde planeerimiseks ja teostamiseks ainult ühte töötajat, ei saa omada õigusi järgmiste õhusõidukite hooldamiseks:
- a) lennukid, helikopterid ja muud õhusõidukid, mis ei ole ELA2-õhusõidukid, kui nende jõuallikas ei ole elektri- ega kolbmootor(id) (õhusõidukite hooldamise pädevusega organisatsioonide puhul);
- b) enam kui ühe kolbmootoriga kopterid (õhusõidukite hooldamise pädevusega organisatsioonide puhul);
- c) täiskomplektsed mootorid (v.a kolbmootorid), mille väljundvõimsus on alla 450 hj, või elektrimootorid (mootorite hooldamise pädevusega organisatsioonide puhul).“;

b) punkti 4 alapunktid xxi ja xxii asendatakse järgmisega:

- „(xxi) C21: ballastvesi;
- (xxii) C22: veojõu suurendamine;“

c) punkti 4 lisatakse järgmine alapunkt xxiii:

- „(xxiii) C23: muu.“;

2) punkti CAO.A.105 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Selleks et pädeval asutusel oleks võimalik kontrollida käesoleva lisa nõuete jätkuvat täitmist, teatab CAO pädevale asutusele kõikidest järgmiste muudatuste tegemise kavatsustest, enne kui need muudatused tehakse:

- (1) muudatused, mis mõjutavad käesoleva lisa I liites sätestatud sertifikaadis ja selle tingimustes sisalduvat teavet;
- (2) muudatused punkti CAO.A.035 alapunktides a ja b osutatud isikute ringis;
- (3) muudatused punkti CAO.A.020 alapunkti a alapunktis 1 osutatud tööde mahus, mis puudutavad lennukeid, mille maksimaalne stardimass on üle 2 730 kg, koptereid, mille maksimaalne stardimass on üle 1 200 kg või mis on sertifitseeritud enam kui nelja sõitja poolt kasutamiseks, ja kõiki muid õhusõidukeid, mis ei ole ELA2-õhusõidukid;
- (4) muudatused punkti CAO.A.020 alapunkti a alapunktis 2 osutatud tööde mahus, mis puudutavad muid kui kolb- või elektrimootoreid;
- (5) muudatused käesoleva punkti alapunktis b osutatud kontrolliprotseduuris.“;

3) I liidet muudetakse järgmiselt:

a) punkt c asendatakse järgmisega:

- „(c) Mootorite (turbiin-, kolb-, elektri- või muu mootori) hooldamise pädevus tähendab, et CAO võib kooskõlas mootori tehniliste normdokumentidega või pädeva asutuse nõusoleku korral kooskõlas komponentide tehniliste normdokumentidega hooldada paigaldamata mootorit, samuti mootori komponente, kui need komponendid on mootorile paigaldatud. Sellele vaatamata võib mootori hooldamise pädevusega CAO komponendi hoolduseks ajutiselt eemaldada, et hooldustööd oleks parem teha, välja arvatud juhul, kui

eemaldamine tekitab vajaduse lisahoolduseks, mis ei vasta alapunkti c nõuetele. Mootori hooldamise pädevusega CAO võib baas- ja liinihoolduse käigus samuti hooldada paigaldatud mootoreid, tingimusel et kombineeritud lennukõlblikkuse korraldamise käsiraamatus on selleks puhuks ette nähtud asjakohane kontrolliprotseduur, mille on heaks kiitnud pädev asutus.“;

- b) vormi „EASA vorm 3-CAO, versioon 1“ tähistus asendatakse tähistusega „EASA vorm 3-CAO, versioon 2“;
- c) vormi teine lehekülj asendatakse järgmisega:

— Lk 2/2

**„KOMBINEERITUD LENNUKÕBLIKKUST KORRALDAVA ORGANISATSIOONI
SERTIFITSEERIMISTINGIMUSED**

Viide: [LIKMESRIIGI KOOD (*).CAO.XXXX

Organisatsioon: [ORGANISATSIOONI NIMI JA AADRESS]

KLASS	PÄDEVUS	ÕIGUSED (***)
ÕHUSÕIDUK (**)	Lennukid — muud õhusõidukid kui keerukad mootoriga õhusõidukid (**)	☐ Hooldus ☐ Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine ☐ Lennukõlblikkuse kontroll ☐ Lennuload
	Lennukid maksimaalse stardimassiga kuni 2 730 kg (**)	☐ Hooldus ☐ Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine ☐ Lennukõlblikkuse kontroll ☐ Lennuload
	Kopterid — muud õhusõidukid kui keerukad mootoriga õhusõidukid (**)	☐ Hooldus ☐ Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine ☐ Lennukõlblikkuse kontroll ☐ Lennuload
	Kopterid maksimaalse stardimassiga kuni 1 200 kg, mis on sertifitseeritud maksimaalselt nelja sõitja poolt kasutamiseks (**)	☐ Hooldus ☐ Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine ☐ Lennukõlblikkuse kontroll ☐ Lennuload
	Õhulaevad (**)	☐ Hooldus ☐ Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine ☐ Lennukõlblikkuse kontroll ☐ Lennuload

	Õhupallid (**)	☐ Hooldus ☐ Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine ☐ Lennukõlblikkuse kontroll ☐ Lennuload
	Purilennukid (**)	☐ Hooldus ☐ Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine ☐ Lennukõlblikkuse kontroll ☐ Lennuload
	Muud õhusõidukid (**)	☐ Hooldus ☐ Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine ☐ Lennukõlblikkuse kontroll ☐ Lennuload
KOMPONENDID (**)	Täiskomplektsed turbiinmootorid (**)	☐ Hooldus
	Täiskomplektsed kolbmootorid (**)	
	Elektrimootorid (**)	
	Muud mootorid/jõuallikad (**)	
	Muud komponendid kui täiskomplektsed mootorid (**)	
ERITÖÖD (**)	Mittepurustavad katsed (**)	☐ Mittepurustavad katsed

PIIRANGUD

(lisatakse üksnes teatavate õhusõidukite (vt punkti CAO.A.20 alapunkti a alapunkt 3) või täiskomplektsete mootorite hooldamise pädevusega organisatsioonide puhul, kui neil on ainult üks isik, kes planeerib ja teeb kõiki hooldustöid)

Sertifikaadiga hõlmatud tööde mahtu ei kuulu järgmised hooldustööd (***):

- lennukite, kopterite ja muude õhusõidukite, mis ühtlasi ei ole ELA2-õhusõidukid, hooldus, kui nende jõuallikas ei ole elektri- ega kolbmootor(id);
- enam kui ühe kolbmootoriga kopterite hooldus ning
- selliste täiskomplektsete mootorite (v.a kolbmootorite) hooldus, mille väljundvõimsus on alla 450 hj, või elektrimootorite hooldus.

Kvaliteedisüsteemi alusel töötavate organisatsioonide loetelu (***)

Käesolevad sertifitseerimistingimused kehtivad üksnes heakskiidetud kombineeritud lennukõlblikkuse korraldamise käsiraamatu osas „Tööde maht“ määratletud toodete, osade ja seadmete ning tegevuse suhtes.

Kombineeritud lennukõlblikkuse korraldamise käsiraamatu viide:

.....

Käsiraamatu algse väljaandmise kuupäev:

Viimase kinnitatud versiooni kuupäev:

Versiooni nr:

Allkiri:

Pädeva asutuse nimel: [LIIKMESRIIGI PÄDEV ASUTUS (*)]

(*) Või EASA, kui EASA on pädev asutus.

(**) Mittevajalik maha tõmmata, kui organisatsiooni ei sertifitseerita.

(***) Täita vastavalt vajadusele.

EASA vorm 3-CAO versioon 2“.